

Тема. **Читаю для себе. За Всеволодом Нестайком «Чи роблять так друзі?»**

Мета: познайомити учнів з твором Всеволода Нестайка «Чи роблять так друзі?»; розвивати критичне мислення, вміння висловлювати свою думку; виробляти навички виразного читання; аналізувати прочитане; виховувати взаємодопомогу, доброзичливе ставлення до людей, уміння дружити і бути справжнім другом.

Обладнання: презентація..

ХІД УРОКУ

I. Мовленнєва розминка

1. **Робота над загадкою. СЛАЙД 2**
*Самотнє дерево і вітерець зламає,
А разом з ним у тебе сила є.
Без нього не прожити – кожен знає.
Без нього сіре все життя твоє. (Друг)*
2. **Робота над чистомовкою. СЛАЙД 3**
Гра «Добери потрібні слова».
ЖУ-ЖУ-ЖУ – я з Оленкою ... дружу,
ЖА-ЖА-ЖА – друг купив мені ... коржа,
ІЖ-ІЖ-ІЖ – пиріжок на всіх ... розріж,
ЖИ-ЖИ-ЖИ – маєш друга - ... бережи.
3. **Вправа «Кубування». СЛАЙД 4**
 - Назви (друга).
 - Чому (опиши товариша).
 - Поясни (ти впевнений, що...).
 - Поділись (чому ти вибрав...).
 - Придумай (що буде, якщо...).

II. Повідомлення теми і мети уроку

- Сьогодні ми опрацюємо оповідання Всеволода Нестайка « Чи роблять так друзі?»

III. Вивчення нового матеріалу

1. **Вправа «Передбачення». СЛАЙД 5**
 - Прочитайте заголовок оповідання.
 - Як ви гадаєте, про що може йти в цьому творі?

2. Словникова робота. Стіна слів. **СЛАЙД 6**

- Прочитайте правильно слова і словосполучення.

Під'юджувати, огризнувся, в'язи, базікало, рвучко, затамувавши подих, скоба, кволість

- Значення яких слів ви не можете зрозуміти? **СЛАЙД 7**

Під'юджувати – підбивати, наштовхувати на якийсь вчинок.

Огризнувся – грубо відповів.

В'язи – шия.

Базікало – особа, що полюбляє багато говорити.

Рвучко – стрімголов, швидко.

Скоба - кріпильна деталь у вигляді П-подібної металевої смуги.

Кволість – слабкість.

IV. Робота над твором

1. Комбіноване читання. **СЛАЙДИ 8 - 10**

Читання тексту учителем, учнями.

2. Перевірка таблиці передбачення.

- Чи справдилися ваші передбачення? Чому ви так вважаєте?

3. Читання тексту дітьми. **СЛАЙД 11**

- А зараз об'єднайтеся в пари.
- Проведемо вправу - читання з другом.
- Читайте по черзі текст і ставте одне одному запитання.

4. Стратегія «Ромашка Блума». **СЛАЙД 12-13**

Орієнтовні запитання

Прості. – Хто дійові особи оповідання? Де відбувався описаний випадок?

Уточнюючі. – Чи правильно я вас зрозумів, що... ?, “Тобто ти кажеш, що ...?”

Практичні. – «Як би ви були на місці героя оповідання?», «Як вчинили б ви...?»

Інтерпретаційні. – «Чому?»

Оціночні. – «Як ви ставитеся до вчинку головного героя?»

Творчі. – Що б ти зробив, якби ... ?», «Що повинні були б зробити справжні друзі?» - «переконливо відмовляти друга від небезпечного вчинку».

5. Вправа «Бінго». **СЛАЙД 15**

- Назвіть риси, що належать головному герою – Мишкові.

(Відважність, сміливість, поспішливість, безглуздість, упертість, хвастливість).

6. Відтвори (пронумеруй) послідовність дій Мишка. **СЛАЙД 16**

1. Схопився 2
2. Підтягнувся 3
3. Глянув 5
4. Попрямував 1
5. Присів 6
6. Повис 4

Ваша відповідь: 4, 1, 2, 6, 3, 5.

7. Встановіть відповідність між персонажем і висловлюванням. СЛАЙД 17

Михайло Петрович

«Може, не треба?»

Женя

«Безглуздо ризикувати —
це дурачі, а не хоробрість!»

Толя

«Мишко, я тепер вірю»

V. Підсумок уроку.

1. Рефлексійна вправа «Мікрофон».

2. Домашнє завдання.

Читати оповідання, переказувати.

ЧИ РОБЛЯТЬ ТАК ДРУЗІ? (за Всеволодом Нестайком)

— Що? Не вилізу?! Хоч зараз! — Мишко рвучко повернувся і рішуче попрямував до пожежної драбини.

— Мишко, не вигадуй! — намагався зупинити його Ігор. — Звісно, вилізеш. Та кому це треба?

Мишко не звертав на його слова ніякої уваги. Будинок, у якому жили Мишко, Толя, Ігор і Женя, був шестиповерховий, старовинний. З подвір'я по глухій стіні тяглася вгору пожежна драбина. Вона складалася з товстих залізних скоб, вбитих у стіну, і здалеку нагадувала велетенського смугастого змія. Перша скоба була досить високо від землі, і дотягтися до неї Мишко не міг.

— Підсади! — крикнув він Толі, що був найвищий за всіх хлопців у дворі.

— Може, не треба? — невпевнено промовив Толя. — Справді, чого лізти? Хай Женька спочатку сама спробує, а тоді буде під'юджувати*.

— Підсади, — огризнувся Мишко.

Толя знизав плечима й підсадив його. Мишко схопився за скобу, засовав ногами по стіні, підтягнувся і поліз. Діти, затамувавши подих, мовчки дивилися на нього.

Мишко ліз обережно, повільно. Коли він доліз до третього поверху, нога раптом сковзнула, зірвалася і... Мишко повис на руках.

Усі завмерли. Женя злякано закричала:

— Мишко, злазь! Я тепер вірю! Не треба, злазь! Але Мишко вже намацав ногами скобу й поліз далі. На рівні четвертого поверху він зупинився перепочити.

Випадково глянув униз, і... Мишкові стало так страшно, що він ледь не випустив із рук скобу. Хлопець судорожно зціпив пальці й застиг. «Зараз упаду...» — подумав із жахом.

Минула хвилина. Унизу напружено мовчали. У Мишка вже й на думці не було лізти далі... Та хіба можна спуститися? На посміх!..

«Що робити? Що робити? » — гарячково стукотіло в голові.

І раптом почувся спокійний, хрипливатий голос:

— Та-ак! І далеко це ви, юначе, зібралися? Ану зараз же злазь!

На ґанку стояв Михайло Петрович.

Толя, Ігор і Женя так і присіли від несподіванки, вони не знали, куди подітися. А Мишко полегшено зітхнув і обережно почав спускатися.

Наближаючись до землі, він уже вдавав, що злазить неохоче.

Коли сплигнув на землю, ноги в нього підігнулися, і хлопець присів.

— Ех!.. Пе... перешкодили... — пробелькотів Мишко. Він був блідий, губи тремтіли.

— І чого ти поліз туди? — спитав Михайло Петрович.

Мишко мовчав. Тоді Женя, бліда й перелякана не менше, ніж Мишко, затинаючись, розповіла, як це сталося. Зайшла мова про хоробрість, Мишко розпалився й почав хвалитися, що він нічого не боїться, а вона взяла і сказала, що він просто базікало, а якщо ні, то хай залізе по цій драбині на дах; вона й не думала, що він справді полізе...

— Хоробрість! — промовив Михайло Петрович. — Яка це хоробрість!

Безглуздо ризикувати** — це дурощі, а не хоробрість!.. Інша справа — коли необхідно, коли від цього залежить чиєсь життя або щось дуже важливе. А так... Ну яка користь з того, якби ти розбився? Яка? І ви теж... розумники! Пустили його! Теж мені друзі!

Діти пригнічено мовчали.

